

[Per Stig Møller]

turtilpasning, gennem økonomisk hjælp. Så jeg tror faktisk, at vi ville vende verdens problemer og vore egne børns problemer ryggen ved at stemme for hr. Behnkes dagsorden.

Må jeg til hr. Kelm-Hansen sige omkring menneskerettighederne, så vi ikke misforstår hinanden, at der er jo forskel på nødhjælp og bistand. Når vi giver nødhjælp, så ser vi ikke på menneskerettighederne: Her er et menneske i nød uanset situationen og systemet. Men bistanden må ikke blive sådan, at man afstiver de totalitære regimer og derved forlænger og fordyber håbløsheden. Der er mange steder i verden, hvor man kan gå fra sult til undertrykkelse og fra undertrykkelse til sult, fordi regimerne anvender sulten i undertrykkelsen, f.eks. har det været tilfældet i Etiopien.

Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi fortæller, at vi støtter folk i nød, og at vi også støtter folk til frihed. Jeg kommer til at tænke på Sinjavskij, der jo sad mange år i fangelejr i Sovjetunionen. Han har en lille fortælling i »En stemme fra korret«, som er selvoplevet: En fangevogter hører en fange påberåbe sig sine menneskerettigheder. Så vender fangevogteren sig mod fangen og siger: »Menneskerettighederne! Menneskerettighederne gælder kun for negrene i USA.«

Nej, menneskerettighederne gælder for alle, og det må vi også gøre opmærksom på. Og de gælder ikke mindst for de urbefolkninger, hvis rettigheder mange centralregeringer har haft ganske svært ved at acceptere. Derfor var jeg ganske særlig glad for hr. Sings indlæg, og jeg synes også, at vi skal indskibe os kraftigere i styrkelsen af de oprindelige folks rettigheder i fremtiden.

Riishøj (SF):

Man kan spørge sig selv, hvad virkningen bliver af denne lange debat. Den store interesse for den har jo nok udspring i de indenrigspolitiske forhold, desværre nok ikke så meget ud fra det, vi egentlig drøfter. Man kan så håbe – og det sker nogle gange – at virkningen bliver, at interessen for, hvad den Brundtland-rapport egentlig er, vokser. Nu er den i hvert fald blevet omtalt. Den største fare er i virkeligheden, at rapporten samler støv på boghylderne.

Derefter lidt om det indenrigspolitiske. Man kan diskutere, hvordan dette vil virke på regeringen og på Venstre. Jeg tror alligevel, at Venstres formands ønske om igennem en sådan ak-

tion at styrke Venstres højreprofil ikke er lykkedes, sådan som hele forløbet har været, og at Venstres troværdighed i dansk politik er blevet mindre, heldigvis.

Det andet måske nok så afgørende politiske signal er, at Kristeligt Folkepartiets ordfører rent faktisk, så langt han kunne gå, sagde, at Kristeligt Folkeparti træder ud af regeringen, hvis regeringen beslutter sig for at fremsætte finanslovsforslag, der betyder en nedsættelse af ulandsbistanden. Det sagde han om ikke med de ord, så rent faktisk, det er det andet, måske lige så vigtige budskab i dag på det indenrigspolitiske.

Dernæst til selve handlingsplanen. Jeg har stadig væk den opfattelse – og det synes jeg også er kommet frem i debatten – at den første del af handlingsplanen, vi har fået i Det Udenrigspolitiske Udvalg, rejser væsentlige problemer og er et udmærket grundlag for en videre debat. Den mangler efter vores opfattelse nogle ting, f. eks. koblingen til det militære. Det har man udeladt, givetvis bevidst, og naturligvis har man heller ikke medtaget sammenhængen mellem udviklingen og de regionale politiske konflikter, der hærger rundt omkring i Den Tredje Verden. Også det er naturligt nok i en rapport af den type.

Endelig har man altså slet ikke koblingen til den danske politik, men derom får vi altså en rapport til efteråret, og det, vi nok vil opleve – det er allerede sådan kommet frem – er på den ene side, at De Konservative formodentlig vil fastholde den nuværende ulandsbistandsstørrelse, men vil forstærke kravet om en tvungen erhvervsbinding, uden at der er bare en uvildig undersøgelse af, hvad erhvervsbindingen betyder for kvaliteten af den danske ulandsbistand. Det pres vil givetvis blive forøget af de partier i regeringen, der gerne vil leve med, at ulandsbistanden er uændret, men så vil de givetvis presse på for at få en erhvervsbinding af den type, at det er erhvervsinteresserne og ikke kvaliteten, der er det afgørende.

Vi har i SF naturligvis intet imod, at vi har en erhvervs politik, der er rettet mod eksport til Den Tredje Verden, men det skal så sandelig være med udgangspunkt i problemløsninger i Den Tredje Verden.

Det andet pres bliver med hensyn til størrelsen af ulandsbistanden, og det er den anden del af regeringen, der vil fremhæve det; det bliver